

Prosjektplan forvaltningsrevisjon etikk og varsling

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Folldal kommune

Møtedato

22.03.2023

Saknr

11/23

Saksbehandler Ragnhild Aashaug**Arkivkode** FE-217, TI-&58**Arkivsaknr** 23/27 - 4**Forslag til vedtak**

Kontrollutvalget slutter seg til revisors prosjektplan av den 01.03.2023, og ber revisjonen gjennomføre en forvaltningsrevisjon med tema etikk og varsling. Utvalget ber revisor gjennomføre prosjektet med følgende rammer:

- Det brukes inntil 300 timer, og noe av ressursene for 2024 kan brukes.
- Nytt kontrollutvalg får en status fra revisor på timeforbruk, fremdrift og informasjon om arbeidet med forvaltningsrevisjonen på det siste møtet i 2023.
- Ferdig rapport leveres til sekretariatet innen 01.03.2024.

Vedlegg

- Forslag til prosjektplan om etikk og varsling

Saksopplysninger

Kontrollutvalget bestilte en forvaltningsrevisjon med tema etikk og varsling den 18.januar 2023 (sak 3/23). Utvalget ba revisor utarbeide en prosjektplan på bakgrunn av saksfremlegg og innspill som ble gitt i møtet. Utvalget vektla at det må undersøkes om kommunen har etablert forsvarlig system for etikk og varsling. Kontrollutvalget ønsker at det går i dybden innenfor helse, rehabilitering og omsorg (HRO). Når det gjelder hvordan ansatte opplever ytringsklimaet og om det nytter å melde fra, så ba utvalget om at det undersøkes for alle ansatte i hele kommunen.

Revisor estimerer å bruke inntil 300 timer på prosjektet og det vil brukes noe av ressursene for 2024. Forvaltningsrevisjonen kan ferdigstilles innen 1.mars 2024.

Formålet med revisjonen er å undersøke om ansatte kan komme med forslag til forbedringer. Revisor har satt opp tre problemstillinger, med kilder til kriterier. Problemstillingene omhandler kommunens tilrettelegging for:

- gode etiske holdninger og handlinger
- åpenhet og god ytringskultur
- forsvarlig varsling etter arbeidsmiljøloven

Problemstillinger

1. Har Folldal kommune lagt til rette for å sikre gode etiske holdninger og handlinger i egen organisasjon?
Her tas det utgangspunkt i etiske retningslinjer og formidlingen av de, formidlingen av de etiske retningslinjene og om det er arenaer internt for refleksjoner og diskusjoner om etiske dilemma.
Revisor vil se på om det arbeides systematisk. Det vil si om det finnes retningslinjer og rutiner, om disse er tilgjengelige for ansatte, om det er gitt informasjon eller opplæring i disse, og hvorvidt det jevnlig legges til rette for å drøfte etiske problemstillinger. Revisor vil undersøke om det er etablert overordnede strukturer, for deretter å se hvordan det blir praktisert innenfor HRO.

2. Har Folldal kommune lagt til rette for åpenhet og en god yringskultur? Dette omhandler:
- trygt yringsklima
 - system for avviksmelding
 - arenaer for dialog mellom leder og ansatt, og om det gjennomføres medarbeidersamtaler og personalmøter
 - arenaer for informasjon og drøfting med tillitsvalgte og verneombud

Her vil revisor undersøke om Folldal kommune har en god yringskultur. Det vil si om arbeidstakerne har mulighet til å ytre seg både generelt og om kritikkverdige forhold. Som for den forrige problemstillingen vil revisor undersøke om det er etablert overordnet system, for deretter å se konkret på forholdene ved HRO.

3. Har Folldal kommune lagt til rette for forsvarlig varsling i henhold til arbeidsmiljøloven? Finnes det:
- varslingsrutiner
 - tilgjengelighet og formidling av varslingsrutinene
 - system for håndtering av varsel
- I denne problemstillingen har revisor avgrenset revisjonen til å gjelde varsling og ikke å se på avvik. Revisor vil heller ikke gå inn i personalsaker som er enkeltforhold mellom arbeidsgiver og ansatte. Videre vil det ikke bli utført en kontroll av kommunens oppfølging av konkrete varslingssaker.

Revisjonskriterier og metode

Revisor tar utgangspunkt i flere ulike datakilder for å få et bredt oversiktsbilde over hvordan kommunen arbeider med etikk og varsling. Her vil det sees på:

- Analyse av rutiner, prosedyrer og retningslinjer i kommunen
- Kontroll av tilgjengelig informasjon (kvalitetssystem, nettressurser og lignende)
- Intervju med utvalgte ledere, tillitsvalgte og verneombud
- Spørreskjemaundersøkelse til samtlige ansatte

Det vil også gjøres en gjennomgang av innsamlet skriftlig materiale for å se om det er vedtatt føringer for ansatte i virksomheten, om føringene er oppdatert og riktige, og hvorvidt dette er tilgjengeliggjort og informert om.

Videre oppgir revisor at det vil gjennomføres kvalitative intervju med utvalgte ledere, tillitsvalgte og verneombud. Det vil gi utfyllende informasjon om de prosesser som har pågått, og pågår, for å vedlikeholde og utvikle det systematiske arbeidet. Et kvalitativt intervju har til hensikt å skaffe seg dybdekunnskap om et tema, gjerne med en hendelse med alle faktaene rundt. En ønsker å finne ut hva som førte til enkelte beslutninger, og hvilke tanker som blir lagt til grunn for valgene som tas.

Når det gjelder varsling og yringsklima vil alle fast ansatte vil få mulighet til å svare på spørreskjemaundersøkelse om varsling og yringsklima. Dette vil gi informasjon om hvordan de ansatte opplever yringsklimaet, om ansatte er tilstrekkelig informert om hva kritikkverdige forhold er og hvordan de skal varsle på en forsvarlig måte. De ansatte vil også kunne uttale seg om de opplever at det nytter å varsle.

Vurdering og konklusjon

Etter sekretariatets vurdering er prosjektplanen er i tråd med bestillingen og signaler som ble gitt av kontrollutvalget i møtet den 18.januar. Sekretariatet oppfatter prosjektplanen som et godt utgangspunkt for å undersøke hvordan kommunen legger til rette for at de ansatte kan komme med forslag til forbedringer. Kontrollutvalget har under behandlingen mulighet til å presisere, endre, avgrense eller utdype bestillingen.

Det er tatt utgangspunkt i at prosjektet har oppstart i august 2023, og revisor forventer at revisjonen er ferdig med datainnsamling medio januar 2024. Sekretariatet foreslår derfor at det gjennomføres en midtveisrapportering slik at nytt kontrollutvalg kan bli kjent med prosjektet før de får rapporten til behandling, og vurdere om fremdrift og rammen for prosjektet er hensiktsmessig. Dette er innarbeidet i forslag til vedtak.